

Burska in angležka vojska.

Med najboljšimi voditelji Burov je sedaj prvi general Dewet. Ako bi bil imel Cronje, katerega sta Roberts in Kitchener ujela z veliko bursko vojsko, vsaj polovico tiste taktične prebrisanosti kakor Dewet, bi bile vojne razmere Burov danes prav ugodne. Sam Dewet pa ne more rešiti burske stvari in naj si je še tak mogočnejš in še tak junak. Včerajšnji listi so prinesli zanimivo vest, da je Dewet, mesto da bi dal ujeti samega sebe, ujel 4000 Angležev z več topovi, ter da je pozval Baden-Powella, bivšega branitelja Mafekinga, naj se poda. Poročalo se je tudi, da je Baden-Powell vprašal že za pogoje. „Reuterjev urad“ pa je takoj na to sporočil, da je Dewet obleganje Baden-Powella pri Komandonecku opustil ter odmaraširal dalje proti severju. Bržčas je bilo tistih 4000 Angležev, katere naj bi Dewet ujel, pod poveljninstvom Baden-Powella ter jih potem takem Dewet ni ujel, nego se v vspričo pičlosti svoje vojske — komaj 2000 mož — sam umaknil. Vzlici temu, da se torej vesela vest o velikanskem uspehu Deweta ni uresničila, pa je vendar-le operiranje Deweta mojstrsko in največjega občudovanja vredno. Od Betlehema v Oranju do Ventersdorpa v Transvaalu je okoli 300 km., katere je prekoračil Dewet s svojo četo v 20 dneh, neštevši 10 dni, katere je prebil počivajoč med Kroonstadom in Vaalom. Lovili in preganjali so ga Kitchener, Methuen, Smith-Dorien, Paget, Broadwood i. dr., a ušel jim je vendar-le. Da, generali so morali hiteti celo drug drugemu na pomoč, sicer bi jih bili „bežeči“ Buri ujeli ali uničili. Brigada Pageta je kmalu opustila preganjanje. Broadwood je bil tepen 19. julija pri Palmietfonteinu, 21. julija je Dewet severno Kroonstada ujel 100 Valizerjev, 22. julija je moral Methuen prihiteti Baden-Powellu pri Rustenbergu na pomoč, dočim je moral Carrington bežati od Eland-rivera do Zeerusta. 7. t. m. je hotel Methuen blizu Venterstrooma zgrabiti Deweta, a ta se mu je izmuznil. 9. t. m. je poskušal svojo srečo Kitchener, a dosegel ni ničesar. 12. t. m. je Kitchener streljal s topovi na Deweta, toda ta mu je pokazal hrbet, ter bil 15. t. m. preko Ventersdorpa že v Transvaalu. Tako je Dewet ušel doslej vsem angležkim zanjkam. Vendar pa angležki general Roberts še ni obupal, da ga konečno vendar-le dobi v svojo pest. Kako se bo ta dolgotrajna vojska iztekla, ne more nikdo dobro soditi. No — pa Angleži se že kesajo, ker jim je ta vojska že dosedaj požrla čez 70 tisoč vojakov in več kot 1000 milijonov goldinarjev denarja.

Kakšna bo kazen Brescijeva?

V Italiji nobenega, še tako velikega hudodelca ne usmrtiljo, ampak ga obsodijo v dosmrtno ječo. Najprej preživi hudolet deset let v samotni ječi, ki je dva metra dolga in en meter široka. Za hrano pa dobi samo kruh in vodo. Dela mu ne dajo nikakšnega in tudi ne sme brati ali pisati. Govoriti žejmo ne sme nihče. Ako bi pa nemiren bil, ga v nekak silovni opic zvezjejo in tako more z zvezanimi rokami in nogami v taki postelji spati, ki je rakvi (trugi) podobna. Sprehajat ga pustijo le malokdaj in še takrat med dvema visokima stenama.

Če enkrat teh deset let v taki ječi prebije, potem ga denejo v drugo ječo, kjer bo delati mogel. Že tako prvo ječo malokateri obsojenec prestane, ker navadno že prej znori ali pa umre. Sodba Bresci-jeva bo 29. avgusta in bo v enem dnevu končana.

(Anarhisti na Reki.) 9. avgusta poskušali so anarhisti na Reki grozno nesrečo napraviti. Pod vagonom električne železnice razstrelila je ena dinamitna patrona. Patron pa je bilo tako veliko kar skupaj na relse položenih, a razletela se je samo ena, ker je bilo deževno vreme in so patronne premočene bile. Dežju se je torej zahvaliti, da se ni strašna nesreča zgodila. Anarhistov niso dobili.

Ven z resnico!

Krota v Celji se zaradi „Štajerca“ še vedno ne more pomiriti. Ker že drugača „Štajercu“ doprinesi ne more, pa se jezi nad ptujskim mestom, nad županom, nad podžupanom Kaiser-jem, gosp. Sellinscheggom, gospodom Kollenz-om itd. Torej ljubi kmet! dajmo enkrat preiskati, kateri so boljši kristjani, gospodje v Ptiju, ali varovanci celjske „krote“, gospodje dr. Serneč, dr. Dečko i. dr. Oglejte si enkrat ptujsko mestno župno cerkvo. Kdo jo je tako lepo prenovil? To so storili, ptujski mestni odbor, hranilnica in župan gospod Ornig, ki je sam iz svojega žepa podaril za cerkvena okna 2000 kron. Sedaj pa vprašaj enkrat dr. Serneč-a, dr. Dečko-ta in druge take, če je kteri od teh gospodov že kedaj en vinar za cerkev podaril! Kaj tacega jim ne pade na misel. Pač pa so z denarjem od kmetov v Celji eno palačo zidali, v kateroj se gostilna in kavarna nahaja, kjer gospoda Dr. Dečko in dr. Serneč vsak dan sedita, jesta in pijeta in nemške časnike, ter gotovo tudi „Štajerca“ bereta. Kaj je dalje gospod župan Ornig zagrešil? On se trudi že leta sem, da bi dejane povzdignil, da bi zunanjí živinski kupci in prekupci k nam zahajali; letos piše ogromno pisem na zunanje dežele, da bi prav veliko trgovcev na Spodnje Štajersko po sadje prišlo, da bi se skoz to dražje prodati zamoglo; konečno zida vsako leto, za sebe ali občino, tako da ljudje tudi iz okolice skoz njega zaslužek dobijo. Gospod podžupan Kaiser je že okoli 300.000 gl. v malo letih ljudstvu v Halozih in drugi okolici ptujski za delavce v svojih vinogradih izdal. In kaj je gospod Sellinschegg storil? No, on od kmeta jajce, perutnino in druge kmetijske pridelke kupuje. Seveda, konzum bi vam bolje ugajal, da bi tudi naši kmetje prej na boben prišli kakor so, in še bojo po drugot prišli, da boste pri tem si žepe polnili. Dalje se tudi predrznemo vas vprašati: koliko pa gospoda dr. Dečko in dr. Serneč kmetom zaslužiti dasta? Presneto malo, ali pa nič! ker taka odvetniška pisarna je podobna davkariji, v katero se more le notri nositi, ven se pa ne dobi nič.

Pa „krota“ celjska ni samo lažnjiva, ona je tudi grozno zabita.

Ona namreč v svoji zadnji številki piše, da je naš „Štajerc“ dražji kakor „Domovina“, in da bi 4 gl. 80 kr. koštal če bi bil tako „velik“ kakor je „Domovina“ in bi vsak teden dvakrat izhajal. — Oj preljubi tepec od „Domovine“ obžalujemo te, ker tebi se gotovo meša. Vendar predno te odpeljejo v norišnico, stori nam še eno ljubav in malo bolje poglej

našega „Štajerca“ in svojo „Domovino.“ Razprostri popolnoma našega „malega Štajerca“ in ga položi na „Domovino“, potem bodeš spoznal, da je naš „Štajerc“ dvakrat tako velik kakor tvoja „Domovina.“ Ljubi prijatelj! ako stane „Domovine“ ena številka 5 krajcarjev, mogel bi po takem naš „Štajerc“ veljati 10 kr., a on stane samo 2 krajcarja. Uči se računati ljuba krota, lagati pa se odvadi, saj veš da lagati se ne sme in je greh.

Našim naročnikom.

Od veliko naših naročnikov dohajajo vedno prične, da „Štajerca“ niso dobili. Mi prosimo torej vsakega našega naročnika, ki „Štajerc“ najdalje do prve nedelje po izdaji ne prejme, da nam to nemudoma pismeno naznaniti blagovoli, da nam bo mogoče pravočasno radi pošte potrebne korake storiti.

Razne stvari.

Gospod Möller, zastopnik berolinske firme Köpke, došel je v Ptuj. Stanuje v nemški društveni hiši pri gospodu Blaschitz-u in kupuje jabolka v vsaki množini.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.) Na dan Velike gospojice 15. avgusta sta se vračala iz božje poti, od sv. Trojice fanta Tomaž Slana in Sebastijan Bižik domov v Kraljevce, fare Sv. Jurija ob Ščavnici. Med potom v Brengovi, pa so nju počakali, ter napadli z noži, brata Jakob in Martin Kovačič, ter brata Alojz in Franc Pučko ysi iz Župetijec fare Sv. Antona. Slana so grozno ranili na prsih, do pljuč in od levega očesa do zob z notraj v ustih, ter bo težko da bi okrevl. Bižik pa je srečno pete odnesel. Pa tem zlobnežem še ni bilo dovolj. Ko so že Slana zdelali in ga pustili v krvi ležečega, ter so še potem napadli, v Župetincih pri Fekonjevej gostilni mimogredoča tamošnjega občinskega predstojnika g. Matija Kos-a in poštenege, miroljubnega ter značajnega mladeniča Jožefa Štelcar-ja iz Kraljevec. S Štelcar-jem bi bili gotovo ravno tako storili kakor s Slanom, ko bi se njim ne bi mogel izmuzniti. Hudobneže so žandarmi že spravili v varno zavetje.

(Iz Sv. Vida pri Ptuju. Grdo ravnanje.) 61-letni prevžitkar Janez Trafela iz Trdobojc bil je 10. t. m. od kočarskega sina Antona Merc-a brez povoda tako pretepan, da je na večih krajin težko poškodovan. Merc-a so za njegovo južaštvo v Ptuj pri c. kr. sodišču zaprli.

(Polenšak pri Ptaju 17. julija. Junak z nožem.) V nedeljo dne 5. t. m. popivali so že dopoldne lesni delavci (Kranjci in Hrvati) v gostilni Jurija Lovrec-a na Polancih, popoldan šli pa so v gostilno Franca Šorija. Kranjcu Antonu Betalu se je mošnjiček z denarjem spraznil, krčmar mu pa na upanje ni hotel nič dati, in tudi njegov delovodja Gregorek se ga ni usmilil. Betal se je zaradi tega tako razburil, da je takoj nož potegnil in začel z njim mahati. Po prihodu krčmarja Šorija je Betal nož zopet nazaj v žep spravil, nato pa šel ven in svojemu tovariju Franc Leskovec-u skoz okno kričal: »imaš korajzo!« Leskovec je na to šel ven, ko pa je prestopil prag, bil je že z nožem sprejet. Betal je Laskovec-u nož večkrat v glavo zasadil, tako da je težko ranjen. Leskovec-u prihitila sta delovodja Gregorek in delavec Franc Peršon na pomoč, pa tudi ta dva je Betal z nožem obdelal in obema težke telesne poškodbe prizadjal. Betal-a so pri c. kr. sodišču v Ptuj zaprli.

(Nesreča na Ptujski Gori.) Dne 11. t. m. o $\frac{1}{2}$ ure zjutraj peljal je kmet Pekmajer iz Majšperga težko naloženi voz kamenja čez Ptujsko Goro proti Ptaju. Na sredi klanca utrga se zavora in voz s kamenjem drvi z največjo silo po klancu navzdol. Po nesreči prideta dva kmečka voza s kravami vprežena ravno v tistem času nasproti po hribu gor. Ker je bilo

še mračno ni se dalo v naglici ogniti in tak so treščili skupaj Kmet Štefan Turk iz bližnje vasi je prišel med vozova in zaobil težke poškodbe na glavi, dvema kravama pa so bile zadnje noge odbite. Na ravno tistem kraju so se že večkrat nesreče zgodile, in celo ljudje so tam že svoje življenje zgubili.

(Z nožem zabodel.) 15 t. m. zvečer nastal je v nekem gostilni v Lendovi velik pretep, pri katerem je mizar Štefan Klep od Sv. Miklavža zabobil eno globoko rano v trebuh in eno v levo roko. On je smrtnonevarno ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico in ga tam operirali.

(Iz kota na Pohorji.) Smiliš se mi ubogi »Štajerc« ker vse na tebe leti. Celo točo z bliskom in gromom bi na te poslali, ko bi jo znali narediti. Pa saj nič ne pomaga. Z veseljem pričakujemo tisti čas, v katerem te bodemo lahko vsaki teden vsaj enkrat brali, in si s tvojimi nauki na umu, kakor na polju loži pomagali in ravnali. Mi Pohorci te radi beremo, in smo veseli, da tudi med nas prihajaš. Samo enemu med nami ne volji, našemu preslavnemu županu, od katerega bi lahko cele bukve spisali z naslovom: Zgledno življenje na Pohorji. Ne bom dalje razjavil; samo vprašal bi Vas rad: »Ljubi mož župan kje neki imate pravico vsakega »Štajerca«, ki pride v občino Kot, če ga v roke dobite zažgati?« Ne, ne, le počasi. Pred svojim pragom prej pometite, potem še le drugim zgledite davajte. Če Vam pa pride po usodi vendor le kak »Štajerc« v roke, prosimo Vas ponizno, prizanesite mu, saj veste kaj morame mi vse Vam prizanesti. Če Vas pa »Gospodar« tako lepo učimo pa veseli, da ga ne dobimo.» Neubogljiv Kotničan.

(Z revolverjem.) Pretečeni četrtek zvečer šlo je neka g. Treff-ovih delavcev, ki so že precej pijani bili, v gostilno g. Marčinko-ta na Kaniža predmestiji. Tam so vsakovrstne nerodnosti počenjali. Če tudi se jih je večkrat iz gostilne odpravilo, silili so še vedno nazaj. Napadli so ženo gostilničarja in jo s pestmi obdelovali. Ko je gostilničar iz kleti nazaj prišel in vse to videl, začel je delavce skoz vrata ven porivati, na kar pa so ti prav po roparsko z vsakovrstnim orodjem začeli po vratih razbijati — tako dolgo, da so se vrata odprla. Nato vdrli so v hišo, kjer pa jih je gospod Marčinko s polnim revolverjem pričkal. G. Marčinko vstrelji prvkrat kot v opomin v zrak, v trenutku zgrabil ga je eden od napadovcev za vrat. Počiljava sta nato še dva strela in en napadalec z imenom Čízek pada na tla — zopet vstane in nekaj korakov beži, potem se pa nezavesten zgrudi na tla. Ena krogla zadela ga je blizu srca. Čízek-a odpeljali so nato v ptujsko bolnišnico, kjer je drug dan vsled smrtve rane umrl.

(Iz Konjic) se nam poroča, da se je tam pri streljanju proti toči 29. julija zgodila nesreča. Ko so ob 6. uri popoldan začele strelnje postaje delovati, zleti strelna uta v zrak, strelači Franceta Pukl-na pa vrže 38 korakov preč. Čudno je, da ga ni usmrtilo, ampak ga le nevarno osmodilo. Pukl pravi, da je ko je špago »cinder« prižgal in takoj šel drug možnar napolnjevanje, je prižgani možnar vstrelil in špago pa tako nesrečno v utravno na smodnik vrglo, da se je isti vžgal. Kaj se je potem zgodilo, pravi, da ne ve. Preiskava pa pravi, da je mogla strela v uto vdariti, in tako nesrečo povzročiti.

(Smrt in pogreb konzumnega društva v Šoštanju.) „Ljubi kmet! Nikdo se do sedaj ni brigal za tebe. Siromasi; tvoj trgovec te je izsezal, zdaj bomo pa mi prijeli kramarijo v roke. Ti bodeš ud konzumnega društva in tam ne bodo samo ceneje kakor pri trgovcu kupil, ampak bodeš koncen leta pri sklepu računa še lepi del dobička nazaj plačanega dobil.“ Te besede so raznašali klerikalci po našem mirnem trgu. V resnici sladke so bile te besede in limanica nastavljeni ubogemu kmetu, zvodila je nekatere na tisto, da so se pri družili konzumnemu društvu. Kaj so vedeli kmetje od tega, da vsled pristopa tudi dobrostojočnost za blago prevzamejo, kakor jim pa prej nikdo ni povedal. Kramarija se je odprla — pa kak čudež! Blago je bilo veliko dražje kot pri drugih trgovcih in nič se ni moglo tam kupiti. Ogibali so se kmetje te nesrečne, »zadrege« in vidli so, da so od ustanoviteljev tega društva takorakor se je na mnogih krajin naše spodnje štajerske dežele zgodilo — zapeljani in oškojeni bili. Možje, ki imajo od trgo